

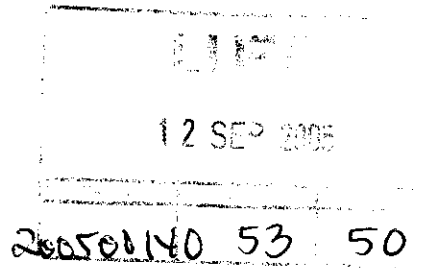
STEINERSKOLENE I NORGE

Prof. Dahls gate 30
N-0260 Oslo

Telefon: +47 22 44 56 55
Telefax: +47 22 44 47 60

Bankgiro: 1254 05 01724

forbundet@steinerskolen.no
www.steinerskolen.no

Oslo, 14. september 2005

Det kongelige utdannings- og forskningsdepartement,
Postboks 8119,
0032 Oslo

OVERSENDELSE AV HØRINGSUTTALELSE

Vedlagt høringsuttalelse til "Forslag til forskrift om opptak til universiteter og høyskoler".

Uttalelsen sendes også per e-post.

Med vennlig hilsen
Steinerskolene i Norge

Oddbjørn Birkeland

STEINERSKOLENE I NORGE,
Professor Dahls gate 30,
2060 Oslo

DET KONGELIGE UTDANNINGS- OG FORSKNINGSDEPARTEMENT

Høring til "Forslag om ny felles forskrift om opptak til universiteter og høyskoler"

Vår høring vil begrense seg til en kommentar til forslaget § 7 – 15, Realfagspoeng.

Det er allment anerkjent at det er i samfunnets interesse å øke søkningen til realfagsstudier ved universiteter og høyskoler. Det er ingen grunn til her å begi seg ut på noen vurdering av hvorfor tilstrømningen til disse studiene for tiden er svakere enn ønsket. Det man imidlertid kan slå fast er at konsekvensene av de tiltakene man til nå har satt i verk for å bedre søkningen til disse studiene til dels har vært uheldige. En utvidelse av muligheten til å tildele realfagspoeng slik det er foreslått i høringsteksten, vil etter all sannsynlighet i betydelig grad forsterke disse uheldige konsekvensene.

Det vil her anføres tre hovedsynspunkter som taler mot en utvidet bruk av realfagspoeng i videregående skole:

1. Det er generell enighet om at ordningene med fordypningspoeng og realfagspoeng er iverksatt for å lede ungdommen til å foreta valg av en viss type fag og fagkombinasjoner i videregående skole. Hensikten har vært å lede dem til å foreta valg som ikke bare må anses å være "letteste vei" til studiekompetanse, eller der man bare følger sine umiddelbare ønsker og interesser, men å få de unge til å velge fag og fagområder som gir en større faglig fordypning på en del foretrukne felt. Med hensyn til fordypningspoengene vil vel mange vurdere det slik at de ønskede og uønskede konsekvensene i stor utstrekning balanserer hverandre. Også når det gjelder realfagspoengene kan man se både gunstige og ugunstige konsekvenser, men noen av de uheldige konsekvensene er så alvorlige at de bør påpekes i høringssammenheng. Med en tildeling av realfagspoeng oppnår man forhåpentligvis at en del flere elever får smaken på realfagene og senere søker inn på et universitets- eller et høyskolestudium innen dette felt. På den annen side favoriserer denne ordningen på en etter manges oppfatning svært urettferdig måte de elevene som nok i utgangspunktet er dyktige i realfag, men som ønsker seg inn på andre typer studier, og da i særdeleshet studier der det er høy konkurranse om plassene, men der man like gjerne eller heller skulle ønske at søkerne hadde en humanistisk, samfunnsvitenskapelig eller kunstfaglig bakgrunn.

Som eksempler kan vi her nevne journalistikk, internasjonal politikk, estetiske studier etc. Etter den siste universitetsreformen innbefatter gruppen fag med høy konkurranse en lang rekke nye fag, bla. a. språkfag, der man altså også vil ha en konkurransefordel om man har en bakgrunn fra realfag og ikke for eksempel språkfag fra videregående skole.

Nå skal det innrømmes at det er krevende å oppnå høye karakterer i fordypninger innen realfagene. Men realfagspoengene som legges på toppen av karakterpoengene vil likevel ofte være helt utslagsgivende i en opptakssituasjon. De uheldige konsekvensene som beskrevet ovenfor er så omfattende og kan være så avgjørende for de unges yrkesvalg at en ytterligere forsterking av ordningen absolutt bør unngås. Bedre ville det være å også redusere den nåværende bruken av realfagspoeng og heller finne andre måter å sikre tilstrømningen til realfagsstudiene. Stassekretær Bergesen foreslo i et avisinnlegg i Aftenposten å vurdere å redusere de økonomiske belastningene for dem som går inn i disse studiene. Dette kunne være en mulig farbar vei, mer spesifisert for eksempel som ettergiving av lån etter fullførte studier.

2. Tradisjonelt har steinerskolene vurdert det som svært ønskelig at de unge i størst mulig grad i videregående skole får utvikle sine evner og anlegg på en balansert og mangesidig måte. Selv om flere steinerskoler nå har fått godkjent og følger planer med en sterkere grad av spesialisert faglig fordypning, søker disse skolene ved sitt undervisningsopplegg i stor utstrekning fortsatt en slik variert og mangefasettert undervisning, for eksempel ved at alle elevene deltar i praktiske og kunstneriske fag. Det anses generelt som gunstigst at spesialiseringen i hovedsak kommer i tiden etter videregående skole. Også ut fra et slikt allmenmenneskelig hensyn synes det uheldig å oppfordre til en enda sterkere spesialisering innen ett fagfelt allerede på videregående trinn, noe vi mener at en ordning med forsterket tildeling av realfagspoeng vil føre til

3. Til slutt må det nevnes et annet mer begrenset, men for de skolene det gjelder ikke mindre viktig synspunkt. Etersom steinerskolene i sine læreplaner tradisjonelt legger så mye vekt på bredde i utdannelsen av det unge mennesket, har man som ovenfor beskrevet heller ikke i de aller fleste steinerskoler innbakt muligheten til en sterk spesialisering bare i realfagene på videregående trinn (et unntak er Oslo By Steinerskole, som følger en egen fagplan). Riktignok har steinerskolene tradisjonelt likevel ivaretatt en relativt sterk vektlegging av realfagene ved at elevene i løpet av de tre årene får 12 -14 timer undervisning i matematikk og til sammen 9 – 10 timer undervisning i fysikk, kjemi, biologi, uten at det gir seg utslag i tildeling av realfagspoeng. (I forbindelse med forsøket med ny vitnemålsordning for de videregående steinerskolene er matematikkfaget likevel vurdert ekvivalent med 2MX og vil gi ½ realfagspoeng.) Men ved at hovedtyngden av steinerskoleelevene ut fra den grunnleggende fagplan bare har svært begrenset anledning til å skaffe seg realfagspoeng på videregående trinn, vil en utvidelse av muligheten til å få tildelt slike poeng ytterligere forrykke balansen i opptakssammenheng overfor et helt skoleslag. Det er derfor også grunn til å frykte at en utvidet satsing på realfagspoeng som et virkemiddel i opptakssammenheng kan vise seg å forhindre en fruktbar utgang av forsøket med poengvitnemål i steinerskolene.